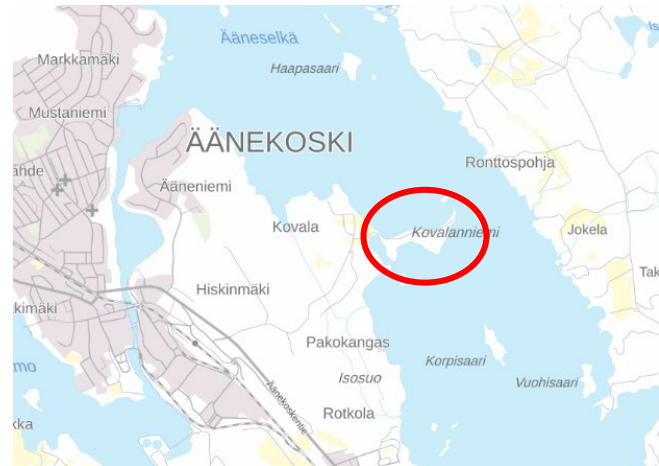

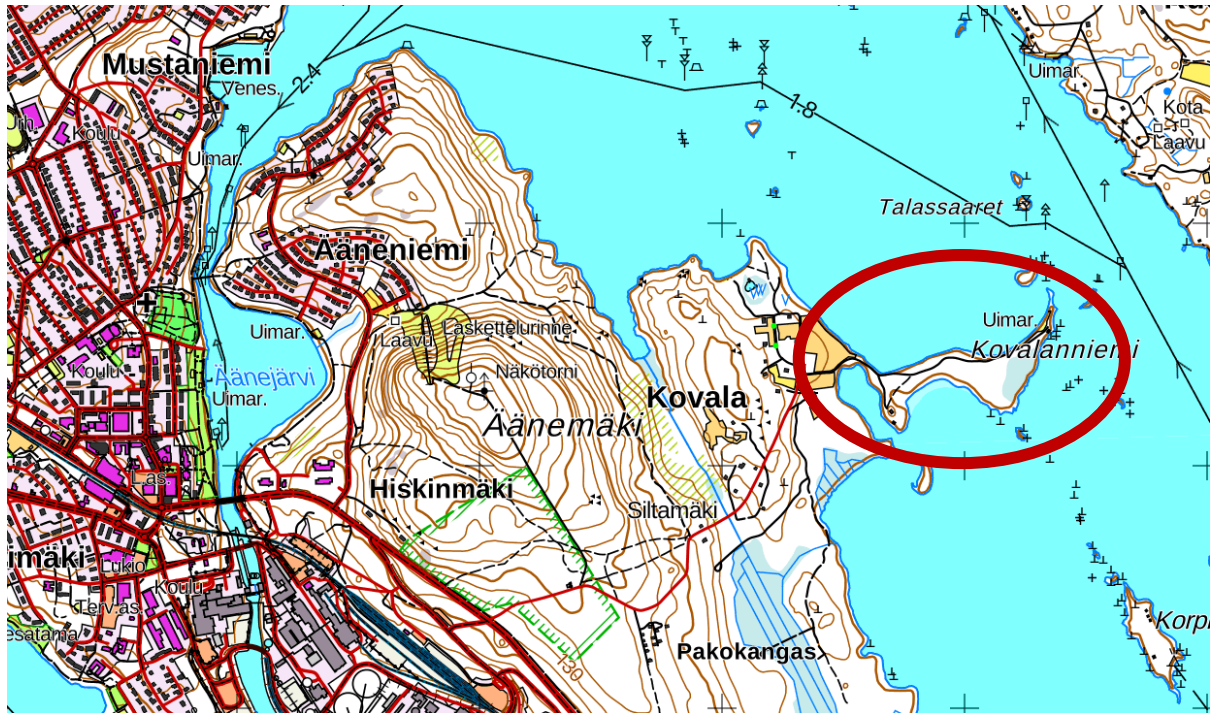
KOVALAN VIRKISTYSALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (AKL 63 §)

27.2.2014 / 18.8.2025 / 16.3.2026

1. SUUNNITTELUALUE

Kuva 1. Suunnittelualan sijainti ja rajaus

Suunnittelualueena on Kovalanniemi, joka sijaitsee noin 3,5 kilometriä Äänekosken keskustasta itään ja on kooltaan noin 29 hehtaaria. Suunnittelualueella sijaitsee kaupungin omistuksissa oleva Kovalan maja, sekä julkinen uimaranta.

2. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Tarve kaavamuutoksen laatimiselle on syntynyt, kun yksityinen maanomistaja on esittänyt Keski-Suomen ELY-keskukselle Kovalanniemen palstan, Korpisaaren osan sekä näiden väliselle selänteelle sijoittuvien pikkusaarien suojelua yksityismaan luonnonsuojelualueeksi.

Maastoinventoinnin pohjalta ELY-keskus on todennut 17.4.2013 lausunnossa, että edellytykset luonnonsuojelualueen perustamiselle ovat olemassa. Myös Äänekosken kaupunginhallitus on todennut 3.6.2013 puoltavansa yksityismaan suojelua.

Alun perin kaavamuutoksen tavoitteena oli mahdollistaa yksityisen luonnonsuojelualueen perustaminen ja varmistaa yleisten virkistyskäyttötarpeiden turvaaminen. Sisällöltään vanhentunut kaava oli esteenä mm. ympäristöltään arvokkaan alueen suojelutavoitteiden toteuttamiselle. Kaavaprosessissa oli tarkoitus suorittaa joko asemakaavan kumoaminen tai kaavamuutos siten, että alueen luontoarvot ja virkistyskäyttö voidaan sovittaa yhteen.

Kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen on tavoitteet muuttuneet. Yksityisen maanomistajan maa-alueella on suoritettu metsänhakuutoimenpiteitä, eikä alueen osoittaminen luonnonsuojelualueeksi kaavallisesti ole tarkoituksenmukaista. Kaavahankkeen valmistelu ohjautuu näin ollen suurelta osin voimassa olevan asemakaavan kumoavaksi, jolloin alueelle jää voimaan Äänekosken 2030 osayleiskaavatilanne.

3. SUUNNITTELUTILANNE

3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista suunnittelujärjestelmää. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2. Maakuntakaava

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on tullut voimaan 26.1.2018. Koko Keski-Suomi on maakuntakaavassa osoitettu biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Suunnittelualue on merkitty karttaan kulttuuriympäristön vetovoima-alueeksi (ruskea vinorasteri). Alueella sijaitsee myös maakunnallisesti tärkeä pohjavesialue (mustalla rajattu sininen ympyrä) joka tulee ottaa suunnittelussa huomioon. Alueen läheisyydessä kulkee laivaväyliä (musta viiva mustilla palloilla) ja lisäksi moottorikelkkailureitti (ohut musta viiva väkäsillä).

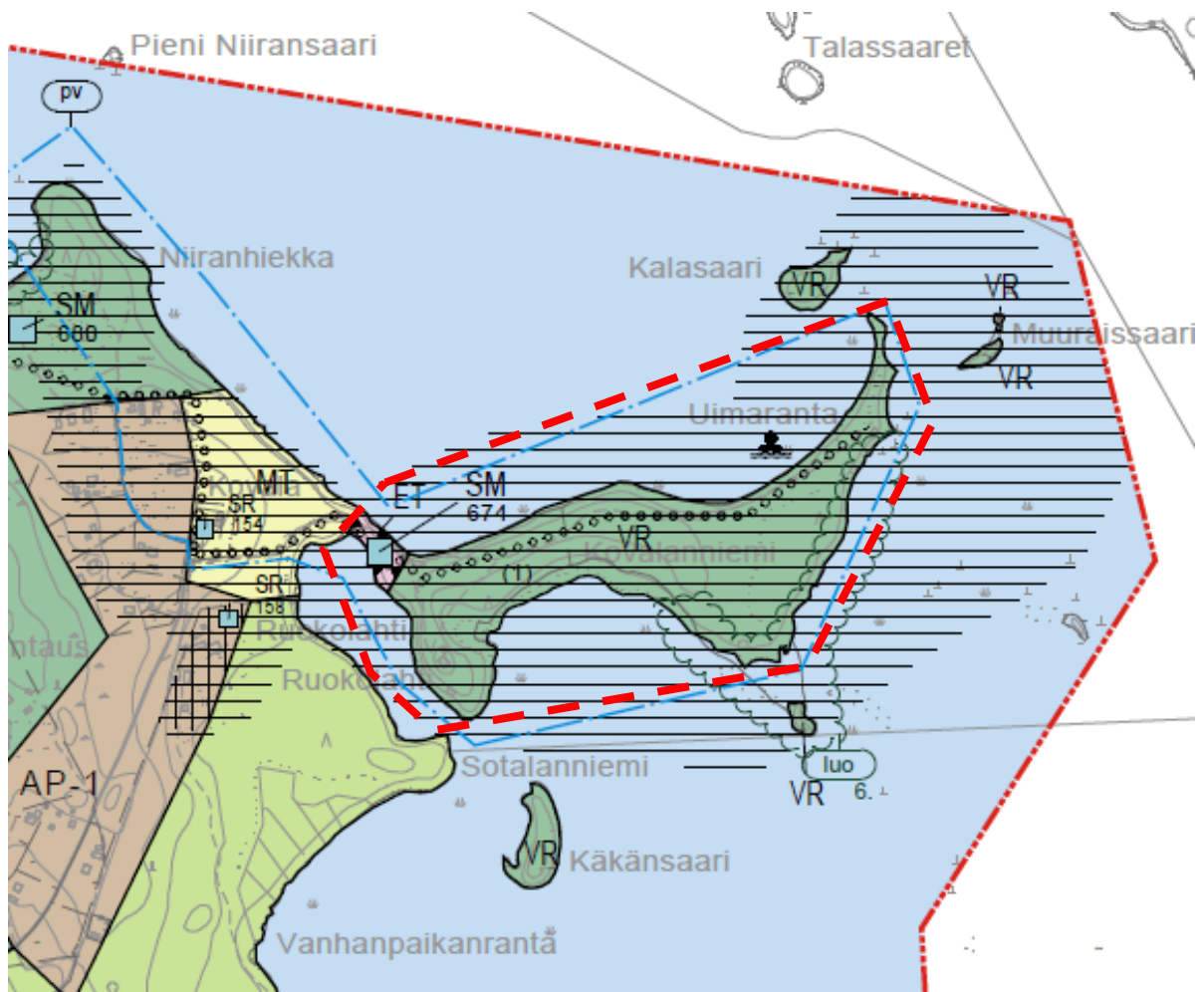
Kuva 2. Ote voimassa olevasta Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualueen sijainti on osoitettu sinisellä nuolella.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Keski-Suomen liitto käynnisti maakuntakaavan päivityksen loppuvuodesta 2020. Päivitys koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukien. Maakuntakaava päivitetään Keski-Suomen liiton rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 § 21 kaavaehdotuksen, joka käsitteli seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa ja liikenteen muutostarpeita. Lisäksi tarkasteltiin hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin 28.1.2020 lainvoiman saanut Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Maakuntavaltuuston 8.12.2023 hyväksymä Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on lainvoimainen 1.10.2025 alkaen. Maakuntakaava 2040 kaavakartalla ei ole merkintöjä suunnittelualueelle.

3.3. Yleiskaava

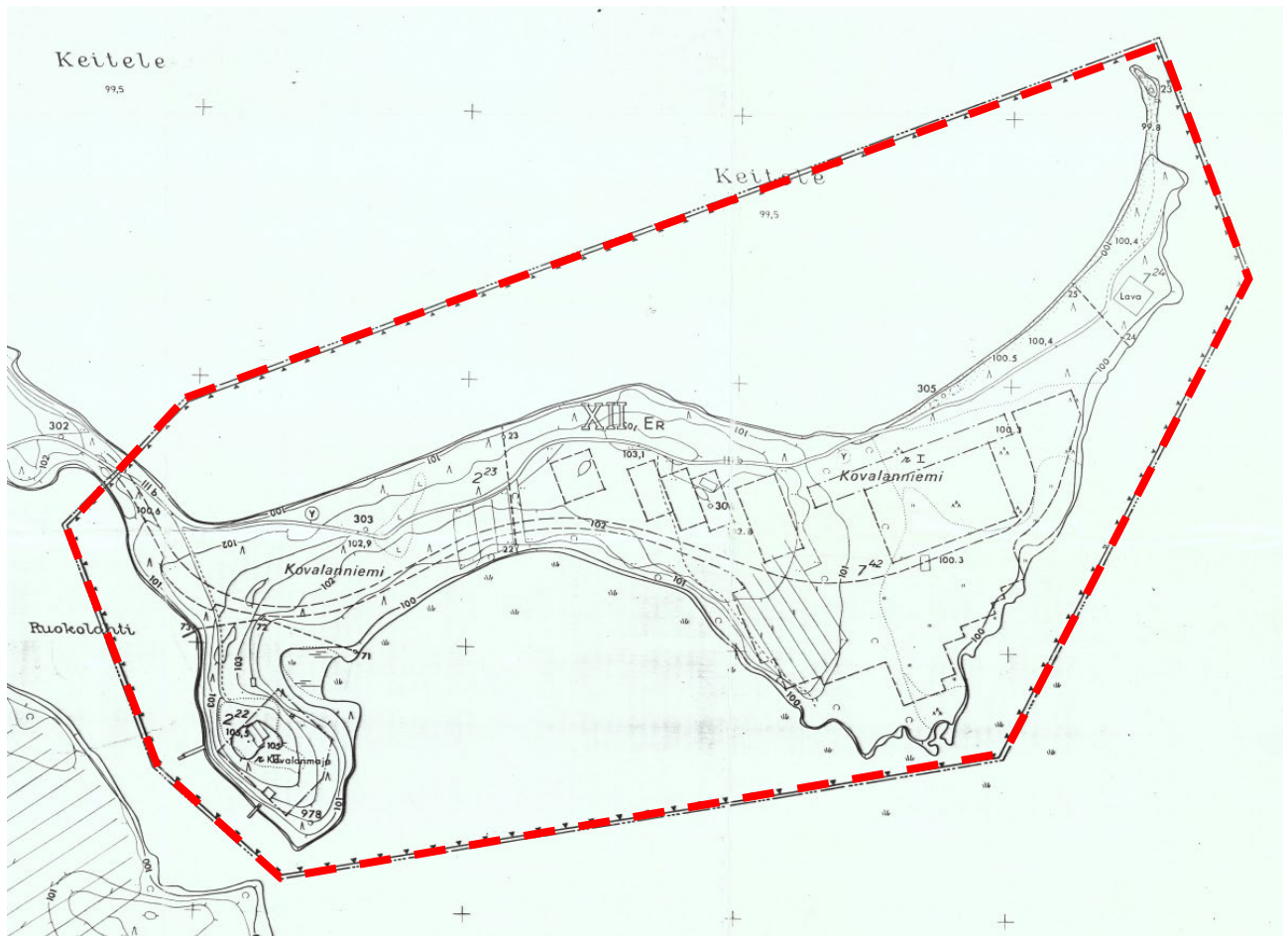
Äänekoski 2030 osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2017 ja se on saanut lainvoiman heinäkuussa 2017. Suunnittelualueelle on yleiskaavassa osoitettu retkeily- ja ulkoilualue (VR) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Suunnittelualueen länsiosaan sijoittuu muinaismuistolain rajoittama kiinteä muinaisjäännös (SM). Alueen läpi kulkee ohjeellinen ulkoilureitti (palloviiva). Alueen eteläpuolen ranta-alueelle on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (LUO), joka tulee ottaa suunnittelussa huomioon. Pohjoispuolelle on osoitettu yleinen uimaranta. Alueen ympäri kulkee tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pv). Koko alue kuuluu myös maisemallisesti arvokkaaseen alueeseen (musta vaakaviivarasteri).

Kuva 2. Ote Äänekoski 2030 osayleiskaavasta. Suunnittelualueen likimääräinen raja on osoitettu punaisella katkoviivalla.

3.4. Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa 29.1.1969 hyväksytty ranta-asemakaava. Siinä alueelle on esitetty varsin tiivistä leirintäalueen tyyppistä virkistyskäyttöä. Suunnittelualueella on kaavamerkintöjä erityisalueesta (E) ja virkistysalueesta (ER) esimerkiksi uintia, leirintää, retkeilyä ja niihin liittyvää toimintaa varten. Ranta-asemakaavassa näkyy myös alueen läpi kulkeva reitti ja alueelle suunnitellut rakennukset.

Kuva 4. Ote ajantasa ranta-asemakaavasta. Suunnittelualue on rajattu punaisella katkoviivalla.

3.5. Muut selvitykset ja suunnitelmat

Aiemmat selvitykset ja suunnitelmat

- Äänekoski 2030 osayleiskaavan aineisto
- Rakenneyleiskaava 2016 aineisto
- Keski-Suomen maakuntakaavan aineisto
- Äänekosken itäosan rantojen luonto- ja maisemaselvitys (Kimmo Tuikka, 5.1.1992)

Kaavatyön aikana tehtävät selvitykset

- Luontoselvitys Kovalanniemen alueelle (Tuomo Pihlaja, 31.10.2024)
- Arkeologinen inventointi (Janne Soisalo, 28.11.2025)

4. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Valtion ja kuntien viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Viranomaisten on myös arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta. Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja alueen erityispiirteistä arvioidaan tätä kaavahanketta koskevat tavoitteet.

Kaavan vaikutukset kohdistuvat naapurikiinteistöihin, sosiaalisiin ja yhdyskuntataloudellisiin vaikutuksiin sekä ympäristöllisiin ja liikenteellisiin vaikutuksiin. Vaikutusten esiintyminen ja arviointi tapahtuu asiantuntijoiden, viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa. Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat ja inventoinnit sekä kartat. Vaikutusten arvioinnissa verrataan kaavan mukaista tilannetta ja sen asetettuja tavoitteita nykytilanteeseen. Vaikutusten arviointia tehdään läpi kaavaprosessin. Vaikutusten arviointi suoritetaan kaavaselostuksessa kaavoittajan toimesta.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan seuraavien ominaisuuksien osalta:

1) Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	- terveellisyys, viihtyisyys ja elinolot - alueen identiteetti ja imago - palveluiden saatavuus - sosiaaliset vaikutukset
2) Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	- maanpinnan muutokset - pohjavedet, pinta- ja hulevedet - herkät alueet - lämmitysratkaisujen vaikutukset - infrastruktuurin, liikenteen ja toiminnan päästöt
3) Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	- luontoarvojen huomioon ottaminen (uhanalaiset, rauhoitetut ja erityistä suojelua tarvitsevat lajit, direktiivilajit, arvokkaat kasvillisuustyypit, esiintymisalueiden laajuus ja laatu) - maa- ja kiviainekset
4) Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	- kunnallistekniikka ja rakennettu ympäristö - olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttömahdollisuudet, kehittäminen ja eheyttäminen - liikenteen sujuvuus, liikenneturvallisuus - liikennemäärät; huolto-, ajoneuvo- ja kevytliikenne - kevyen ja joukkoliikenteen toimintaedellytykset - pysäköinnin järjestäminen
5) Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	- uudisrakentamisen liittyminen alueen kokonaisuuteen - maisema- ja taajamarakenne - rakenteiden korkeudet, mittakaava ja massoittelu, sijoittuminen maastoon - maisematyypit ja -alueet - paikallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet - kulttuuriympäristökohteiden huomioon ottaminen
6) Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittämiseen	- vaikutus markkinoihin - kilpailijoiden toimintaedellytykset - uusien yritysten mahdollisuudet tulla markkinoille - investointihalukkuus - liiketoiminnan kasvumahdollisuudet - sijainti ja saavutettavuus

5. OSALLISET

Asemakaavatyössä osallisia ovat alueen maanomistajat, kaupungin asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62 §).

Kaavahankkeessa osallisia ovat:

- alueen asukkaat, kiinteistöjen omistajat, vuokramiehet, nykyiset ja tulevat yritykset
- alueen kylätoimikunnat, osakaskunnat, tiekunnat ja yhdistykset
- kuntalaiset, joiden oloihin kaavoitus saattaa vaikuttaa
- Keski-Suomen elinvoimakeskus (EVK)
- Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen museo
- Keski-Suomen pelastuslaitos
- Äänekosken Energia Oy
- Äänekosken kaupungin hallintokunnat

6. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Alueidenkäyttölaki määrittelee, miten asemakaava on laadittava ja käsiteltävä. Lain mukaan osallisille on järjestettävä mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kaavan sisältöön. Kaavasta on järjestetty viranomaisneuvotteluita kaavahankkeen alkuvaiheessa.

Tiedottaminen

Kaavan vireille tulosta ja nähtävillä oloista tiedotetaan kaupungin kotisivuilla sähköisellä ilmoitustaululla ja kaupungin ilmoituslehdissä (*Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat Äks*). Suunnittelalueen maanomistajia tiedotetaan erillistiedoksiannolla (kirjeitse) kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Kaavaluonnos

Kaavan luonnosaineisto (kaavakartta ja kaavaselostus liitteineen) asetetaan nähtäville MRA 30 §:n mukaisesti kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi) ja Äänekosken kaupungintalon ala-aulaan.

Luonnosvaiheen aikana osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavasta kirjallisesti kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Kaavaehdotus

Kaavaehdotus pidetään virallisesti nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 30 päivää kaupungin kotisivuilla ja kaupungintalon ala-aulassa.

Osallisilla on mahdollisuus jättää muistutus kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotuksesta annettu muistutus tulee toimittaa kirjallisena kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto (vastine) esitettyyn muistutukseen. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavaehdotuksen. Kaupunginvaltuuston päätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

7. KAAVAN LAATIJA JA AIKATAULU

Asemakaavahanke laaditaan kaupungin omana työnä. Kaavoitustyö on käynnistetty vuonna 2014, ja valmistelua on jatkettu vuonna 2025. Kaavaluonnos ajoittuu loppukesään 2025. Kaavaehdotus ajoittuu keväälle 2026 ja kaupunginvaltuuston hyväksymiskäsittely vuonna 2026.

8. YHTEYSTIEDOT

Äänekosken kaupunki / Kaavoitus
Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi p. 040 717 7479
Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus p. 0400 115 240
Kaavasuunnittelija Carita Kosonen p. 0400 115 241

Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa. etunimi.sukunimi@aanekoski.fi

KAAVOITUSPROSESSI

Kaavoitusta säätelee alueidenkäyttölaki (AKL) sekä maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA). Äänekosken kaupungin hallintosäännön mukaan kaavoituksen käynnistämisestä päättää kaupunginhallitus. Asemakaavan ja yleiskaavan hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto. Vähäiset asemakaavan muutokset hyväksyy kaupunginhallitus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavoitustyön edetessä.

OSALLISTU KAAVOITUKSEEN

AKL 63§

VIREILLETULOVAIHE

- Kaavoitusaloite.
- Kaupunginhallitus saattaa kaava-hankkeen vireille.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).
- Kuulutus vireilletulosta ja OAS:n nähtäville asettamisesta.

ANNA PALAUTETTA

- Voit antaa kirjallista palautetta OAS:sta.
- Palautteenanto-ohjeet kerrotaan kerrotaan OAS:n nähtäviltä tuloa käsittelevässä kuulutuksessa.

AKL 62§, MRA 30§

VALMISTELUVAIHE

- Kaavan tavoitteet ja lähtökohdat tarkentuvat.
- Kaavaluonnoksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
- Kuulutus kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta.
- Luonnos nähtävillä.

KERRO MIELIPITEESI

- Valmisteluvaiheessa voidaan järjestää kaavahankkeeseen liittyviä yleisötilaisuuksia.
- Voit antaa kirjallisen mielipiteen kaavaluonnoksesta.
- Mielipiteenanto-ohjeet kerrotaan kuulutuksessa.

AKL 65§, MRA 27§ ja 19§

EHDOTUSVAIHE

- Kaavaehdotus valmistellaan kaavaluonnoksen sekä siitä saatujen palautteiden ja mahdollisten lisäselvitysten perusteella.
- Kaavaehdotuksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
- Kuulutus kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.
- Ehdotus nähtävillä 14 - 30 vrk.

ONKO MUISTUTETTAVAA?

- Voit antaa kirjallisen muistutuksen nähtävillä olevasta kaavaehdotuksesta.
- Muistutuksenanto-ohjeet kerrotaan kuulutuksessa.

AKL 52§, 37§, 67§

HYVÄKSYMINEN

- Kaupunginhallitus tai -valtuusto päättää kaavan hyväksymisestä.

VOIT HAKEA MUUTOSTA

- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätökseen voi hakea muutosta valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta tai korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

MRA 93§

KAAVAN VOIMAANTULO

Jos kaavan hyväksymispäätöksestä ei ole tehty valituksia tai jos valitukset on kumottu, kaava kuulutetaan voimaan